

ΕΝΟΥΡΗΣΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Σημαιοφορίδης Π. Βασίλειος
Χειρουργός – Ουρολόγος
Μετεκπαιδευθείς στην Παιδοουρολογία
Υπεύθυνος Παιδοουρολογικού Ιατρείου Α΄ Ουρ/κής Κλινικής Α.Π.Θ.

Ορισμός Ενούρησης

- Απώλεια ούρων κατά τη διάρκεια του νυκτερινού ύπνου σε ηλικίες άνω των 5 ετών
  - Πρωτοπαθής όταν δεν έχει ποτέ επιτευχθεί εγκράτεια ούρων
  - Δευτεροπαθής όταν στο παρελθόν το παιδί υπήρξε 'στεγνό' για διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών
  - Μονοσυμπτωματική ή Μη Μονοσυμπτωματική

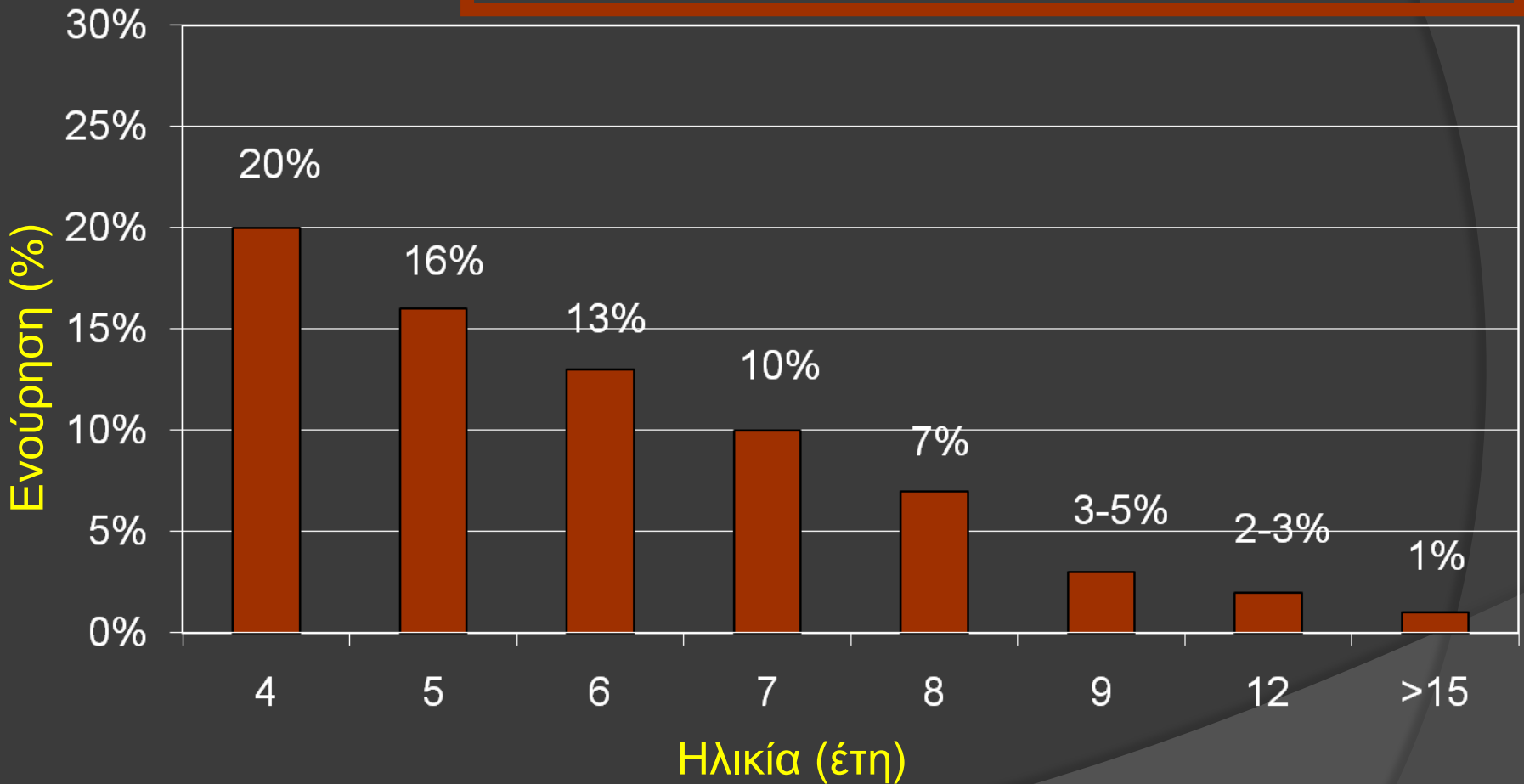

Adapted from Canadian Pediatric Society. Management of primary nocturnal enuresis. *Paediatrics & Child Health* 2005;10(10): 611-4 ¹

Επιπολασμός

Συχνότερη σε αγόρια

Υποχωρεί αυτόματα κατά 15% ανά έτος

Αιτιολογία

- ◎ Γενετική προδιάθεση¹
  - Οικογενειακό ιστορικό: ένας γονέας 44%, δύο γονείς 77%
  - Καθυστέρηση ωρίμανσης νευρωνικών κυκλωμάτων προμετωπιαίου λοβού
- ◎ Νυκτερινή Πολυουρία² (>130% FBC)
  - Αυξημένη πρόσληψη υγρών ή μειωμένη απάντηση στη δράση της ADH κατά τη διάρκεια της νύχτας
- ◎ Διαταραχές αφύπνισης³

Adapted from Von Gontard et al. *J Urol* 2001; Vol. 166, 2438–43. ¹

Rittig et al. *Am J Physiol* 1989; 256(4 Pt 2):F664-71. ²

Wolfish NM. *J Urol* 2001; 166(6): 2444-7. ³

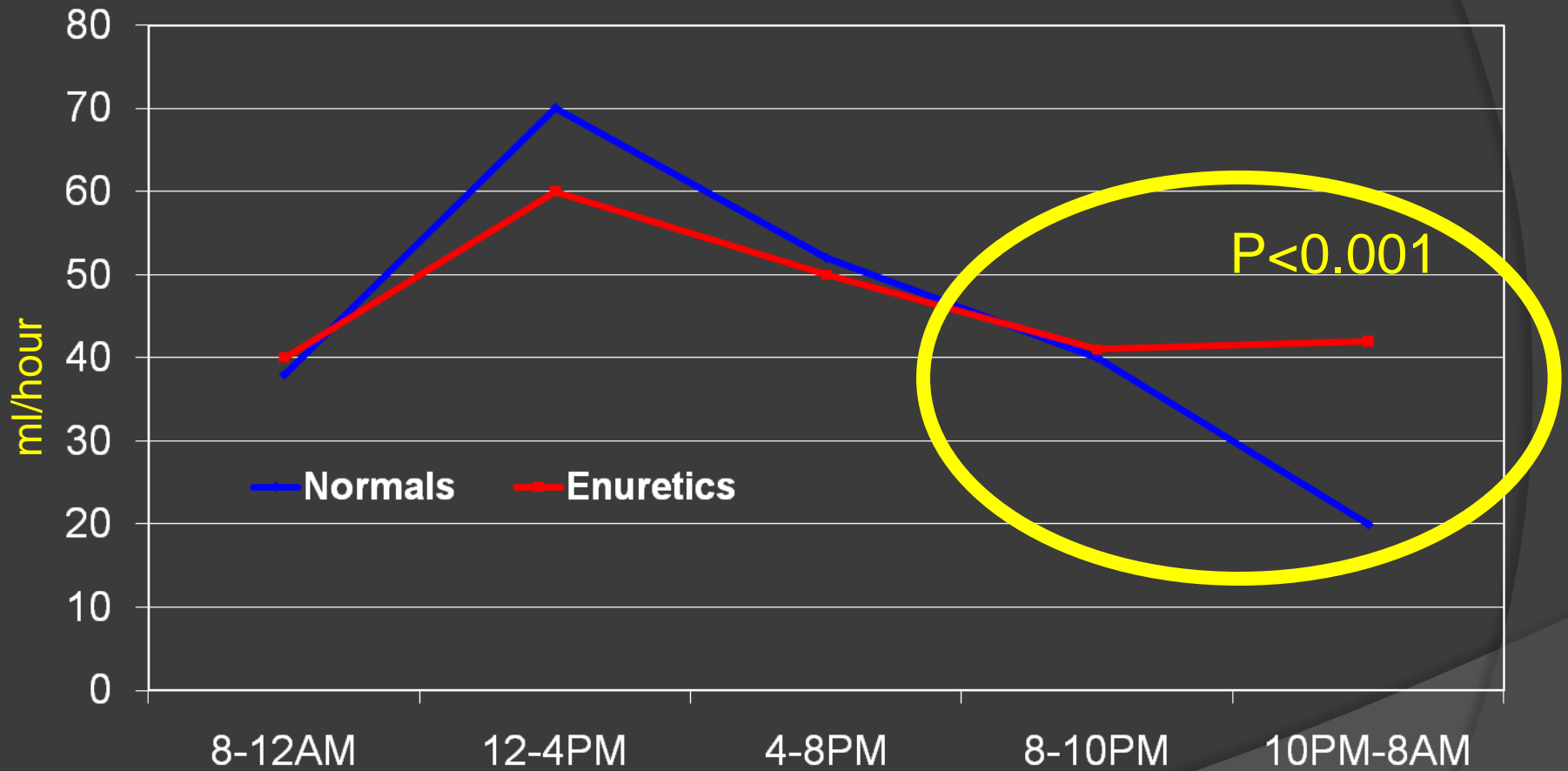
Αιτιολογία

- ⊙ Μειωμένη λειτουργική χωρητικότητα κύστης¹
  - Όγκος κύστης = (ηλικία x 30) + 30 ml
- ⊙ Συναισθηματικές και συμπεριφορικές διαταραχές δεν έχουν αποδειχθεί ως αποκλειστικά υπαίτιες αλλά επιτείνουν τη συμπτωματολογία²

Adapted from Wolfish NM. *J Urol* 2001; 166(6): 2444-7 ¹

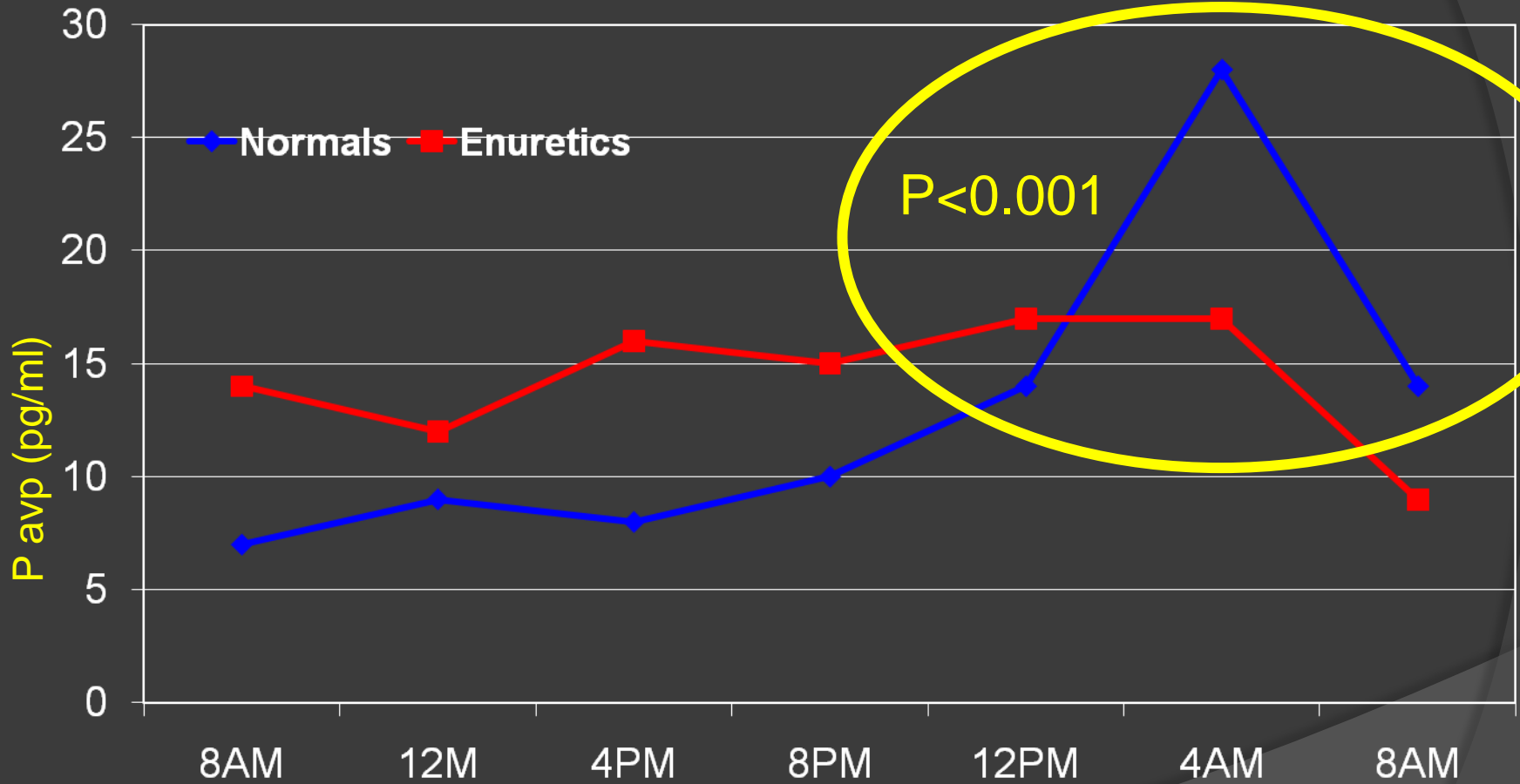
CPS-management of primary nocturnal enuresis (revised Aug 2007)²

Κιρκάδιος ρυθμός παραγωγής ούρων

Μέση απόκλιση έκκρισης ούρων

Κιρκάδιος ρυθμός παραγωγής ADH

Μέση απόκλιση έκκρισης ADH

Επιπτώσεις ενούρησης

- ◎ Ψυχολογικές – Κοινωνικές επιπτώσεις^{1,2}
  - Χαμηλή αυτοεκτίμηση
  - Αίσθημα ντροπής ή ενοχής
  - Απομόνωση
- ◎ Ενδοοικογενειακές προστριβές²
- ◎ Αποχή από φυσιολογικές για την ηλικία δραστηριότητες^{1,2}

Διαγνωστική προσέγγιση

- ◎ Ιστορικό
- ◎ Κλινική εξέταση
- ◎ Γενική εξέταση ούρων
- ◎ Υπερηχογράφημα, PVR
- ◎ Ημερολόγιο ούρησης

Ιστορικό

- ⦿ Διάρκεια ενούρησης
- ⦿ Οικογενειακό ιστορικό
- ⦿ Συνοδές παθήσεις
- ⦿ Συμπτώματα κατά την ημέρα
- ⦿ Διαιτητικές συνήθειες
- ⦿ Ενδοοικογενειακές σχέσεις και προσδοκίες της θεραπευτικής αγωγής

Αντιμετώπιση

◎ Υποστηρικτικά μέτρα

- Ενημέρωση γονέων και παιδιών
- Κινητοποίηση παιδιού και οικογένειας
- Διατροφικές συνήθειες και ενυδάτωση
- Τακτικές ουρήσεις, στάση σώματος κατά την ούρηση

Ενυδάτωση

Gender	Age group	Amount of fluid from drinks and food (litres/day) ¹	Amount of fluid from drinks only (litres/day) ²
Boys and girls	4 to 8 years	1.6	1.1-1.3
Girls	9 to 13 years	1.9	1.3-1.5
Boys	9 to 13 years	2.1	1.5-1.7

Αντιμετώπιση: Φαρμακευτική αγωγή

◎ Δεσμοπρεσσίνη (DDAVP)

120-240 μg 1 ώρα προ της κατάκλισης

ΌΧΙ υγρά 1 ώρα πριν & 8 ώρες μετά τη λήψη

Διάρκεια θεραπείας → 3 μήνες

Ανταπόκριση σε 1-2 εβδομάδες

Υποτροπή μετά διακοπή → 60-70%

Ανεπιθύμητες ενέργειες → Υπονατριαιμία

Αντιμετώπιση: Φαρμακευτική αγωγή

◎ Δεσμοπρεσσίνη (DDAVP)

Καλύτερα αποτελέσματα σε νυκτερινή πολυουρία και φυσιολογική λειτουργική χωρητικότητα κύστης (FBC)

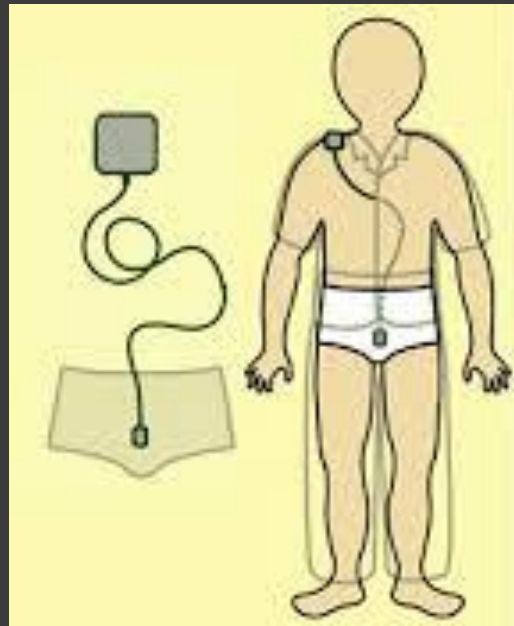
Αντιμετώπιση: Φαρμακευτική αγωγή

⦿ Δεσμοπρεσσίνη (DDAVP)

Συστηματική ανασκόπηση 47 μελέτες Vs placebo

- Μείωση 1.34 'υγρές νύχτες' / εβδομάδα
- 98% vs 81% στην επίτευξη 14 συνεχόμενων 'στεγνών' νυχτών
- 65% υποτροπή μετά διακοπή
- Παρόμοια αποτελεσματικότητα με τρικυκλικά αντικαταθλιπτικά

Αντιμετώπιση: Alarm ενούρησης

Αντιμετώπιση: Alarm ενοούρησης

- ◎ Καλύτερα αποτελέσματα σε κινητοποιημένες οικογένειες και παιδιά
  - Καλύτερα μακροχρόνια αποτελέσματα
  - Χαμηλότερα ποσοστά υποτροπής
  - Υψηλά ποσοστά απόσυρσης (30%)
  - Αποτελέσματα σε βάθος χρόνου

Αντιμετώπιση: Alarm ενούρησης

- Ανταπόκριση (στις 4 εβδομάδες)
  - Πρώιμη (1-2 εβδ)→ συνέχεια έως να επιτευχθούν 14 συνεχόμενες 'στεγνές νύχτες' (5-24 εβδ.)
  - Πτωχή→ προσθήκη δεσμοπρεσσίνης ή διακοπή alarm και επανέναρξη σε 6 μήνες ή 1 χρόνο.

Αντιμετώπιση: Alarm ενοούρησης

Αντενδείξεις:

- ⦿ Ανεπιθύμητη θεραπευτική αγωγή από το παιδί ή την οικογένεια
- ⦿ Λιγότερα από 1-2 επεισόδια / εβδομάδα
- ⦿ Όταν απαιτείται ταχεία απόκριση
- ⦿ Όταν οι γονείς εκφράζουν άγχος και θυμό σχετικά με την κατάσταση

Μη μονοσυμπτωματική ενούρηση

- Υπερδραστήρια κύστη
- Δυσκοιλιότητα, Ακράτεια κοπράνων
- Ουρολοιμώξεις
- Παθήσεις που προκαλούν πολυουρία
- Βαλβίδες οπίσθιας ουρήθρας
- Διαταραχές αναπνοής κατά τον ύπνο
- Ψυχιατρικές – Νευρολογικές –
Ψυχολογικές παθολογικές καταστάσεις

Μηνύματα για το σπίτι

- Η ενούρηση είναι παθολογική κατάσταση
- Τα περισσότερα παιδιά 'σταματούν να βρέχονται' με τα χρόνια
- Διάκριση μονοσυμπτωματικής και μη ενούρησης
- Θεραπεία βήμα προς βήμα

Ευχαριστώ για την προσοχή!

